

Įterpinių skyryba

Elžbieta Banytė

Prisiminkime...

- Kas yra kreipinys?
- Kaip skiriame kreipinį?
- Ar kreipinys eina sakinio dalimi?

- **Raskite kreipinius ir padėkite trūkstamus skyrybos ženklus.**

1. Tomuk parink uogų. 2. Lauk brangioji sesute manęs. 3. Tai kur beširdi tu man dabar dėtis? 4. Ką jūs man pasakysite? 5. Lauk močiute mano sengalvėle greit sugrįšiu. 6. Atleisk mane namo geriausias kunigaikšti. 7. Atstok nuo manęs piktoji dvasia. 8. Gauskit vėjai smarkūs ir godūs. 9. Na ponas Žodeli ar vilkas tave čia atvijo taip vėlai? 10. Tau sūnau palieku savo lazda.

Įterpinys ir jo skyryba

- Žodžiai ar sakiniai, kuriais reiškiamas autoriaus požiūris į sakomą dalyką ir pateikiama su sakinio turiniu susijusių pastabų, vadinami įterpiniais, rečiau įspraudais.

1. Įterptiniai žodžiai ar sakiniai išskiriami kableliais, jei nėra labai nutolę nuo sakinio minties.

Pvz.: *Gaila*, jo nespėjome pamatyti.

2. Brūkšniais išskiriami klausiamosios ar šaukiamosios reikšmės įterptiniai žodžiai ar sakiniai.

Pvz.: Sunku, kai nuolat lietus lyja, o dabar – *ar ne bėda* – sausra išdegino visus pasėlius.

3. Skliausteliais išskiriame įterptinius žodžius arba sakinius, kurie reiškia pašalines, tarsi prabėgomis pasakytas pastabas.

Pvz.: Jie grįžo namo penkiese (o gal šešiese) jau po vidurnakčio.

Pasirenkamoji įterpinių skyryba

- Įterpinys gali būti išskiriamas kartu su jungtukais *ir, ar, arba, nei, bei, o, tačiau, bet, jeigu* norima pabrėžti jų prasminį vientisumą.

Pvz.: Nespėjo kojų apšilti, o (,) žiūrėk, jau savo sąlygas diktuoja.

- Modalumą, galimumą rodantys žodžiai ar junginiai *anaiptol, antai, apskritai, atsieit, būtent, esą, galų gale, galbūt, geriau, greičiausiai, iš esmės, iš principo, iš tiesų, iš tikrųjų, iš viso, kaip tyčia, konkrečiai, mat, pagaliau, palyginti* ir pan. gali būti išskirti, jeigu jiems norima suteikti įterptinį pobūdį.

Pvz.: Apskritai (,) man norėjosi viską pertvarkyti.

Visų pirma (,) teko ieškoti savo amatą išmanančių žmonių.